

Centrum pro výzkum
toxických látek
v prostředí

Strategie udržitelného rozvoje ve světě, EU a ČR

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inovace a rozšíření výuky zaměřené na problematiku životního prostředí na PŘF MU (CZ.1.07/2.2.00/15.0213)
spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

Co je (trvale) udržitelný rozvoj?

Sustainable development

Co je (trvale) udržitelný rozvoj?

Trvale udržitelný rozvoj je **komplexní soubor strategií**, které umožňují pomocí **ekonomických nástrojů** uspokojit **sociální potřeby lidí**, materiální i duchovní, při respektování **environmentálních limitů**.

Ivan Rynda

HDI x EF Sever x Jih

Globální úroveň

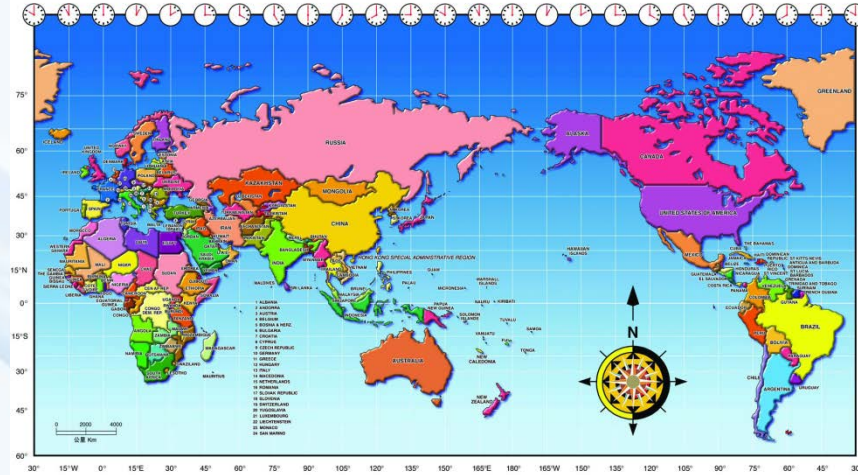
- stěžejní dokumenty:

Deklarace o životním prostředí a rozvoji (1992)

Agenda 21 (1992)

Johannesburská deklarace o udržitelném rozvoji (2002)

Implementační plán z Johannesburgu (2002)

Deklarace o životním prostředí a rozvoji (1992)

- přijata na konferenci v Riu de Janeiro 1992
- základní dokument definující udržitelný rozvoj, který formuluje 27 zásad udržitelného rozvoje
- [Rio declaration on environment and development](#)

DEKLARACE Z RIO DE JANEIRA O ŽIVOTNÍM PROSTŘEDÍ A ROZVOJI (1992)

Preambule

Konference OSN o životním prostředí a rozvoji, která se sešla v Rio de Janeiru ve dnech 3. – 14. června 1992, potvrzující Deklaraci konference OSN o životním prostředí přijatou ve Stockholmu 16. června 1972 a ve snaze na tuto deklaraci navázat, s cílem vytvořit nové a spravedlivé partnerské vztahy v globálním měřítku, novou úroveň spolupráce mezi státy, klíčovými sférami společnosti a lidem, hledajíc cestu k mezinárodním dohodám, které by respektovaly zájmy všech lidí a chránily nedělitelnost globálního spojení životního prostředí a rozvoje, uznávajíc nedělitelnost a vzájemnou závislost všeho na Zemi, která je naším domovem, prohlašuje, že:

Vybrané zásady

Zásada 3

Právo na rozvoj musí být naplňováno tak, aby odpovídalo potřebám **současných a budoucích generací**, pokud jde o stav životního prostředí.

Zásada 7

... Vzhledem k odlišné míře, jíž státy přispívají ke globálnímu zhoršování stavu ŽP, mají tyto státy **společnou, ale diferencovanou zodpovědnost**...

Zásada 15

Státy musejí za účelem ochrany životního prostředí přijímat podle svých schopností **preventivní přístupy**. Tam, kde hrozí vážná nebo nenapravitelná škoda, nesmí být **nedostatek vědecké jistoty zneužit** pro odklad účinných opatření, která by mohla zabránit poškození ŽP (*viz další přednáška*)

Zásada 16

...náklady související se znečištěním by měl v zásadě **nést znečišťovatel**...

Agenda 21 (1992)

- dokument navazující na Deklaraci z Ria
- „**vyčerpávající definice TUR**“
- ve 40 kapitolách obsahuje asi **2500 návrhů** na konkrétní činnosti, které slouží k prosazování TUR v praxi
- klíčová role zapojení (a respektu *Major groups*)

1. Women
2. Children and Youth
3. Indigenous Peoples
4. Non-governmental organizations (NGOs)
5. Local Authorities
6. Workers and Trade Unions
7. Business and Industry
8. Scientific and technological Community
9. Farmers

Agenda 21

- určení hlavních směrů omezení negativních projevů naší civilizace - 4 různé oblasti:

1) **sociální a ekonomický rozměr:**

- mezinárodní spolupráce při urychlování udržitelného rozvoje v **rozvojových zemích** a související domácí politika;
- boj proti **chudobě**;
- změna vzorů **spotřeby**;
- dynamika **demografického růstu** a udržitelnost;
- ochrana a podpora **lidského zdraví**;
- podpora udržitelného rozvoje **lidských sídel**;
- integrace životního prostředí a rozvoje do **rozhodování**;

Agenda 21

- určení hlavních směrů omezení negativních projevů naší civilizace - 4 různé oblasti:

2) uchovávání a šetrné využívání zdrojů

- ochrana **atmosféry**;
- integrovaný přístup k hospodaření s územními **zdroji**;
- boj proti **odlesňování**;
- boj proti **desertifikaci** a suchu;
- udržitelný rozvoj **horských** oblastí;
- podpora udržitelného rozvoje **zemědělství** a **venkova**;
- uchování **biodiverzity**;
- environmentálně šetrnější využívání **biotechnologií**;

- ochrana **oceánů**, racionální využívání jejich živých **zdrojů**
- ochrana kvality a zásob **sladkovodních zdrojů**;
- environmentálně šetrnější nakládání s **toxickými** chemickými látkami + prevence jejich nezákonné mezinárodní přepravy
- env. šetrnější nakládání s **nebezpečnými odpady**, včetně prevence jejich nezákonné mezinárodní přepravy;
- env. šetrnější nakládání s **pevnými odpady** a otázky související s **tekutými odpady**;
- bezpečné a env. šetrnější nakládání s **radioaktivními odpady**

Agenda 21

- určení hlavních směrů omezení negativních projevů naší civilizace - 4 různé oblasti:

3) posilování role hlavních skupin

- opatření pro zapojení **žen** do udrž. a spravedlivého rozvoje;
- **děti a mládež** v udržitelném rozvoji;
- uznání a posilování úlohy **domorodých obyvatel**
- posilování úlohy **nevládních organizací**
- iniciativy **místních úřadů** na podporu agendy 21;
- posilování úlohy **pracujících** a jejich odborových organizací;
- posilování úlohy **podnikání, obchodu a průmyslu**;
- **vědecká a technická obec**;
- posilování úlohy **zemědělců**;

Agenda 21

- určení hlavních směrů omezení negativních projevů naší civilizace - 4 různé oblasti:

4) implementace

- finanční zdroje a mechanismy;
- transfer environmentálně šetrnějších technologií,
- úloha vědy v udržitelném rozvoji;
- podpora vzdělávání, veřejného povědomí a odb. školení;
- národní mechanismy a mezinárodní spolupráce při vytváření potenciálu v rozvojových zemích;
- mezinárodní institucionální uspořádání;
- mezinárodní právní nástroje a mechanismy;
- informace pro rozhodování.

Příklady konkrétních návrhů

Agenda 21

/ ČÁST I. SOCIÁLNÍ A EKONOMICKÉ ROZMĚR

// Změna vzorů spotřeby

//// Činnosti

Činnosti

(a) Podněcování větší efektivity využívání energie a zdrojů

4.18. Snižování množství energie a materiálů potřebných na jednotku produkce zboží nebo služeb může přispět jak ke zmírnění environmentálního zatížení, tak i ke zvýšení ekonomické a průmyslové produktivity i konkurenceschopnosti. Vlády ve spolupráci s průmyslem by proto měly zintenzívnit úsilí o ekonomicky efektivní využívání energie a zdrojů i o environmentálně šetrnější způsoby tohoto využívání, a to:

- (a) podporou šíření existujících environmentálně šetrnějších technologií;
- (b) podporou výzkumu a vývoje environmentálně šetrnějších technologií.
- (c) pomáháním rozvojovým zemím tyto technologie efektivně využívat a rozvíjet technologie vhodné pro jejich specifické podmínky.
- (d) stimulováním environmentálně šetrnějšího využívání nových a obnovitelných zdrojů energie.
- (e) stimulováním environmentálně šetrnějšího a udržitelného využívání obnovitelných přírodních zdrojů.

- konkrétní realizace – např. program **Zelená úsporám**

Agenda 21

/ ČÁST I. SOCIÁLNÍ A EKONOMICKÉ ROZMĚR

// Změna vzorů spotřeby

//// Činnosti

(d) Poskytování příkladu prostřednictvím státních nákupů

4.23. Vlády samy také hrají při spotřebě určitou úlohu, zejména v zemích s významným postavením státního sektoru v ekonomice, a mohou výrazně ovlivňovat jak korporativní rozhodnutí, tak i uvědomění veřejnosti. Měly by proto přezkoumat zaměření nákupů svých úřadů a oddělení, a kde to bude možné, zlepšit environmentální obsah státní zásobovací politiky, a to bez předsudků vůči principům mezinárodního obchodu.

- např. používání recyklovaného papíru u Ombudsmana

Country Life, s.r.o.
Nenačovice 87
266 01 Beroun 1
www.countrylife.cz

kontaktní osoba projektu:
Lubomíra Chlumská
mobil: 739 630 073
info@bioskoly.cz

www.bioskoly.cz
zavádění biopotravin do škol

kontaktní osoba pro média:
Karel Merhaut
mobil: 723 573 738
biocit@ecn.cz

Tisková zpráva

(16. 11. 2011)

Projekt „Bioškoly“ představuje výsledky dvouapůletého úsilí odzkoušet systém využití potravin v kvalitě BIO ve školním stravování • Přínos i bariéry jejich uplatnění ve stravě dětí mapovala celostátní konference, nabízející téma k diskuzi i politikům a celé společnosti

Johannesburská deklarace o udržitelném rozvoji (2002)

- cílem Summitu nebylo uzavírání nových závazků či formulování nových koncepcí, ale **hledání cest jak splnit závazky z Ria** (1992 – *Earth Summit*)
- Deklarace ve 37 bodech mimo jiné **znovu potvrzuje** závazek z Ria týkající se udržitelného rozvoje a zdůrazňuje nutnost vybudování **humánní, spravedlivé a pozorné globální společnosti**, realizace společných opatření, jakož i společné odpovědnosti vůči budoucím generacím

Johannesburg Declaration on Sustainable Development

Implementační plán (2002)

- přijat také na konferenci v Johannesburgu
- věnuje se realizací udržitelného rozvoje, a má celkem 170 bodů rozdělených do následujících oddílů:

I. Úvod

II. Vymýcení chudoby

III. Změna neudržitelných vzorců spotřeby a výroby

IV. Ochrana a řízení základny přírodních zdrojů

V. Udržitelný rozvoj v globalizujícím světě

VI. Zdraví a udržitelný rozvoj

VII. Udržitelný rozvoj **malých ostrovních států**

VIII. Udržitelný rozvoj **Afriky**

IX. Další regionální iniciativy

X. Prostředky implementace

XI. Institucionální rámec pro udržitelný rozvoj

Úroveň Evropské unie

- stěžejní dokumenty:

Udržitelná Evropa pro lepší svět: Strategie Evropské unie pro udržitelný rozvoj (EU SDS) (2001)

Obnovená strategie udržitelného rozvoje EU (2006)

Evropa 2020 (2010)

Udržitelná Evropa pro lepší svět: Strategie Evropské unie pro udržitelný rozvoj

- **první strategie** udržitelného rozvoje EU z roku 2001
- na základě výsledků Johannesburgském summitu o UR byla strategie doplněna o další rozměr: "Směrem ke globálnímu partnerství pro udržitelný rozvoj" který akcentuje roli Evropské unie ve světě při prosazování udržitelného rozvoje
- v této podobě byl v roce 2006 přijat dokument s názvem:

Obnovená strategie udržitelného rozvoje EU (2006)

- dokument identifikuje přetrvávající neudržitelné trendy ve vztahu ke změně klimatu, užití energie, veřejnému zdraví, chudobě a sociálnímu vyloučení, demografickým tlakům a stárnutí společnosti, nakládání s přírodními zdroji, ztrátě biodiverzity, dopravě a užití území
- globálním cílem obnovené strategie je zlepšení života současné generace i generací budoucích cestou vytvoření udržitelných komunit schopných efektivně užívat zdroje a odblokovat ekologický a sociální inovační potenciál nutný k zajištění ekonomické prosperity, ochrany životního prostředí a sociální soudržnosti.

EVROPA 2020

Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění

- desetiletá strategie EU, s cílem je dosáhnout hospodářského růstu, který je:

- **Inteligentní** - prostřednictvím efektivnějšího investování do vzdělávání, výzkumu a inovací.
- **Udržitelný** - díky konkurenceschopnému průmyslu a odhodlání pokročit na cestě směrem k nízkouhlíkové ekonomice.
- **Inkluzivní** - se silným důrazem na tvorbu pracovních míst a snižování chudoby.

EVROPA 2020 – pět cílů

Zaměstnanost:

- zaměstnat 75 % osob ve věkové kategorii od 20 do 64 let.

Výzkum a vývoj:

- investovat do výzkumu a vývoje 3 % HDP EU.

Změna klimatu a udržitelné zdroje energie:

- snížit emise skleníkových plynů o 20 % ve srovnání se stavem v roce 1990, zvýšit podíl energie z obnovitelných zdrojů na 20 % a zvýšit energetickou účinnost o 20 %.

Vzdělávání:

- snížit míru nedokončení studia pod 10 %; dosáhnout ve věkové kategorii od 30 do 34 let alespoň 40% podíl vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva;

- Boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení:** snížit o 20 milionů počet lidí žijící v/na pokraji chudoby a sociálního vyloučení

EVROPA 2020 – pět cílů

Zaměstnanost:

- zaměstnat 75 % osob ve věkové kategorii od 20 do 64 let.

Výzkum a vývoj:

- investovat do výzkumu a vývoje 3 % HDP EU.

Změna klimatu a udržitelné zdroje energie:

- snížit emise skleníkových plynů o 20 % ve srovnání se stavem v roce 1990, zvýšit podíl energie z obnovitelných zdrojů na 20 % a zvýšit energetickou účinnost o 20 %.

Vzdělávání:

- snížit míru nedokončení studia pod 10 %; dosáhnout ve věkové kategorii od 30 do 34 let alespoň 40% podíl vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva;

Boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení: snížit o 20 milionů počet lidí žijící v/na pokraji chudoby a sociálního vyloučení

EVROPA 2020 – cíle pro ČR

Cíle EU / členských států	Míra zaměstnanosti (v %)	Výzkum a vývoj v % HDP	Snižování emisí CO ₂ ²	Obnovitelné zdroje energie	Energetická účinnost – snížení spotřeby energie v mil. tun ropného ekvivalentu	Předčasné ukončování školní docházky v %	Terciární vzdělání v %	Snížení počtu osob ohrožených chudobou či sociálním vyloučením
Hlavní cíl EU	75 %	3 %	-20 % (ve srovnání se stavem v roce 1990)	20 %	20% zvýšení energetické účinnosti odpovídající 368 mil. tun ropného ekvivalentu	10 %	40 %	20 000 000
Odhad EU ³	73,70-74 %	2,65-2,72 %	-20 % (ve srovnání se stavem v roce 1990)	20 %	206,9 mil. tun ropného ekvivalentu	10,30-10,50%	37,50-38,0 %	Výsledek nelze určit vzhledem k rozdílným metodikám členských států
AT	77-78 %	3,76 %	-16 %	34 %	7,16	9,5 %	38 %	235 000
BE	73,2 %	3,0 %	-15 %	13 %	9,80	9,5 %	47 %	380 000
BG	76 %	1,5 %	20 %	16 %	3,20	11 %	36 %	260 000
CY	75-77 %	0,5 %	-5 %	13 %	0,46	10 %	46 %	27 000
CZ	75 %	1% (pouze veřejný sektor)	9 %	13 %	Není určeno	5,5 %	32 %	Zachovat počet osob ohrožených chudobou či sociálním vyloučením na úrovni z roku 2008 (15,3 % celkové populace) a usilovat o snížení jejich počtu o 30 000
DE	77 %	3 %	-14 %	18 %	38,30	<10 %	42 %	330 000 (dlouhodobě nezaměstnaní)
DK	80 %	3 %	-20 %	30 %	0,83	<10 %	Nejméně 40 %	22 000 (domácnosti s nízkou mírou výdělečné činnosti)
EE	76 %	3 %	11 %	25 %	0,71	9,5 %	40 %	Snížit procento osob ohrožených chudobou (po zohlednění sociálních transferů) na 15 % (ze 17,5 % v roce 2010)
EL	70 %	Bude zrevidováno	-4 %	18 %	2,70	9,7 %	32 %	450 000
ES	74 %	3 %	-10 %	20 %	25,20	15 %	44 %	1 400 000- 1 500 000
FI	78 %	4 %	-16 %	38 %	4,21	8 %	42 % (úzká definice v členském státě)	150 000

¹Cíle, jež si členské státy stanovily v dubnu 2011 ve svých národních programech reform.

²Národní cíle v oblasti snižování emisí vymezené v rozhodnutí 2009/406/ES platí pro emise, jež nejsou předmětem systému pro obchodování s emisemi. Emise obchodované v tomto systému budou ve srovnání se stavem z roku 2005 sníženy o 21 %. Odpovídající celkové snížení emisí bude činit -20 % ve srovnání se stavem z roku 1990.

³Součet cílů jednotlivých členských států.

ZÁKON č. 17/1992 Sb.

o životním prostředí

ve znění zákona č. 123/1998 Sb. a zákona č. 100/2001 Sb.

Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky,
vycházejíc ze skutečnosti, že člověk je spolu s ostatními organismy neoddělitelnou součástí přírody,
připomínajíc si přirozenou vzájemnou závislost člověka a ostatních organismů,
respektujíc přitom právo člověka přetvářet přírodu v souladu s principem trvale udržitelného rozvoje,
vedomo si své odpovědnosti za zachování příznivého životního prostředí budoucím generacím a
zdůrazňujíc právo na příznivé životní prostředí jakožto jedno ze základních práv člověka,
usneslo se na tomto zákoně:

§1 Účel zákona

Zákon vymezuje základní pojmy a stanoví základní zásady ochrany životního prostředí a povinnosti právnických a fyzických osob při ochraně a zlepšování stavu životního prostředí a při využívání přírodních zdrojů; vychází přitom z principu trvale udržitelného rozvoje.

§6

Trvale udržitelný rozvoj společnosti je takový rozvoj, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů.

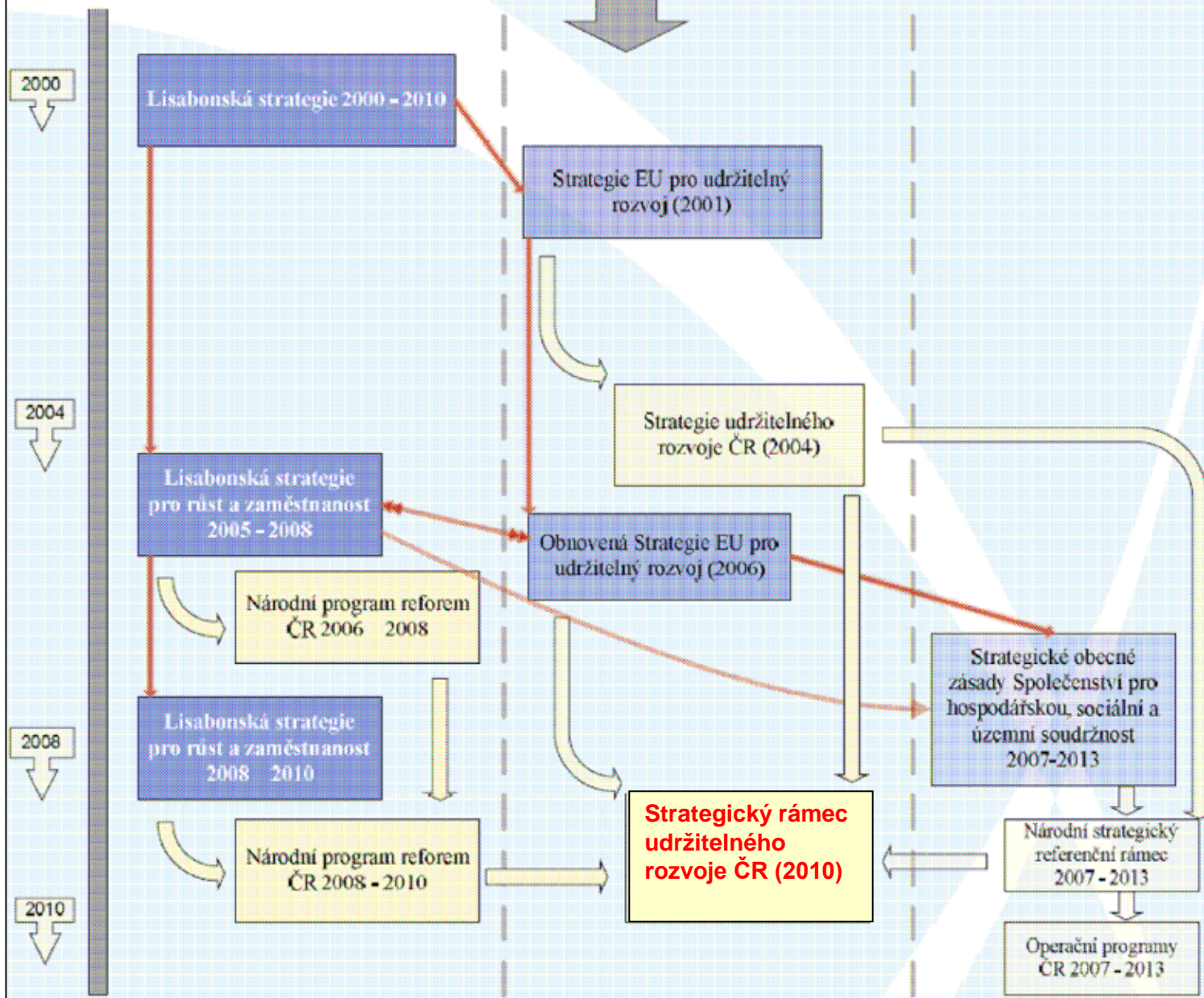
Strategický rámec udržitelného rozvoje České republiky (2010)

- aktuální stěžejní dokument

- zastřešující dokument pro všechny koncepční dokumenty vypracovávané v ČR (má nadresortní charakter)
- účelem je napomoci provázanosti opatření, cílů a politik
- stanoví vizi udržitelného rozvoje v ČR
- založen na 8 principech, strukturován do 5 prioritních os

Smlouva o založení Evropského společenství / Smlouva o přistoupení České republiky k Evropské unii

8 Principů udržitelného rozvoje

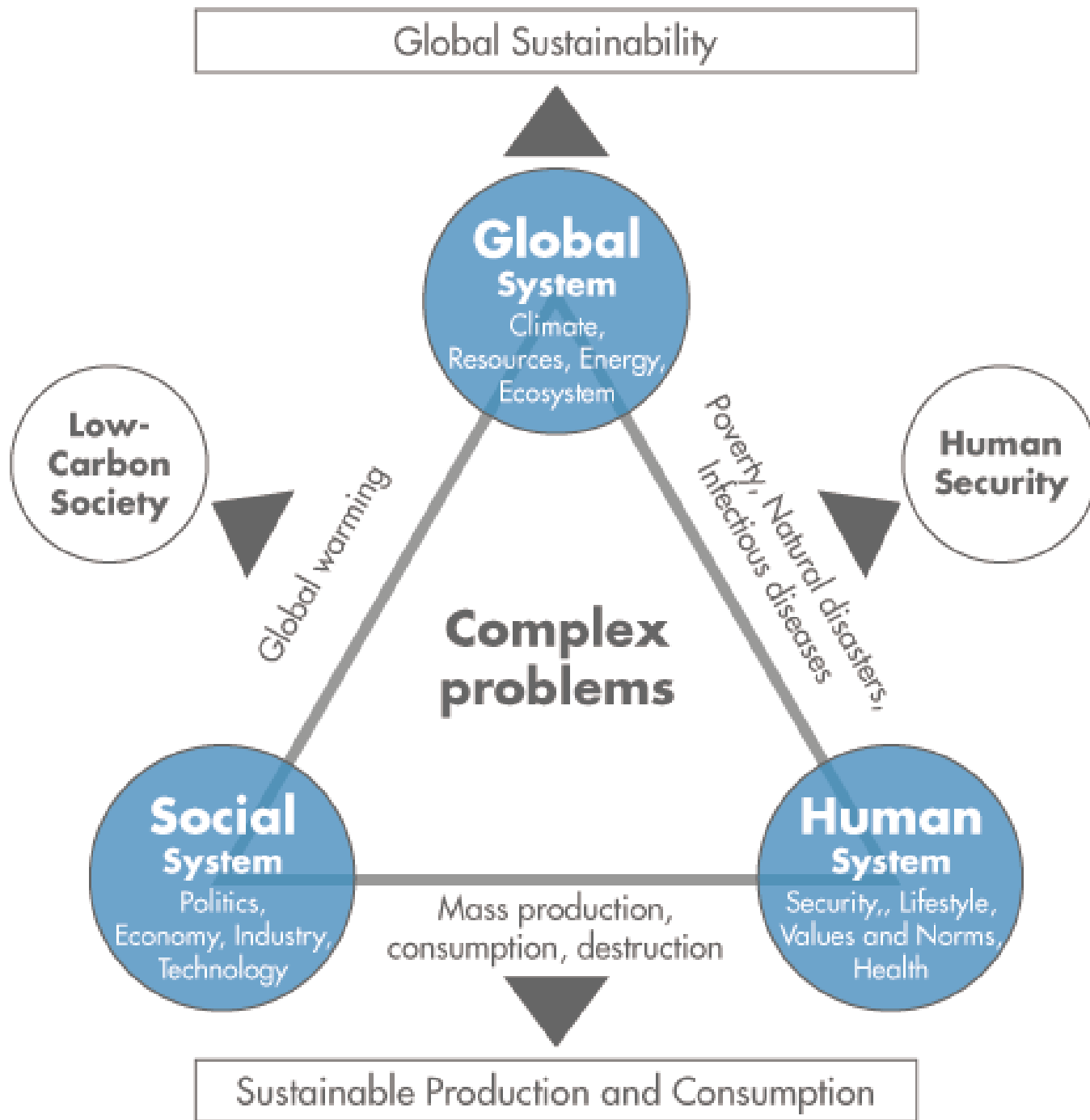
- SRUR ČR stanoví **základní principy** UR, které je nezbytné respektovat při tvorbě **všech navazujících strategií a koncepčních dokumentů**.

- klíčové je dodržovat následující principy (vycházející z Deklarace z Ria a Agendy 21):

- 1) Princip rovnováhy tří pilířů udržitelného rozvoje**
- 2) Princip soudržnosti a integrace politik a řízení**
- 3) Princip předběžné opatrnosti**
- 4) Princip generační a mezigenerační odpovědnosti**
- 5) Princip rovných příležitostí**
- 6) Princip partnerství**
- 7) Princip mezinárodní odpovědnosti**
- 8) Princip rozmanitosti**

1) Podstatou **principu rovnováhy tří pilířů udržitelného rozvoje** je dosažení a zachování dynamické rovnováhy mezi vývojem ekonomické, sociální a environmentální dimenze TUR

2) Princip soudržnosti a integrace politik a řízení

- podporuje politiky a opatření na místní, regionální, národní, ale i na evropské a globální úrovni s cílem zvýšit jejich přínos pro udržitelný rozvoj
- má zajistit, aby důležitá politická rozhodnutí byla vyvážená a respektovala všechny tři pilíře TUR
- součástí je např. koncept proporcionality, tj. potřeba regulace či omezení v dané oblasti je poměřována významem a důležitostí cíle

Princip udržitelného rozvoje ve **stavebním zákoně** (novela 2013) (zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu)

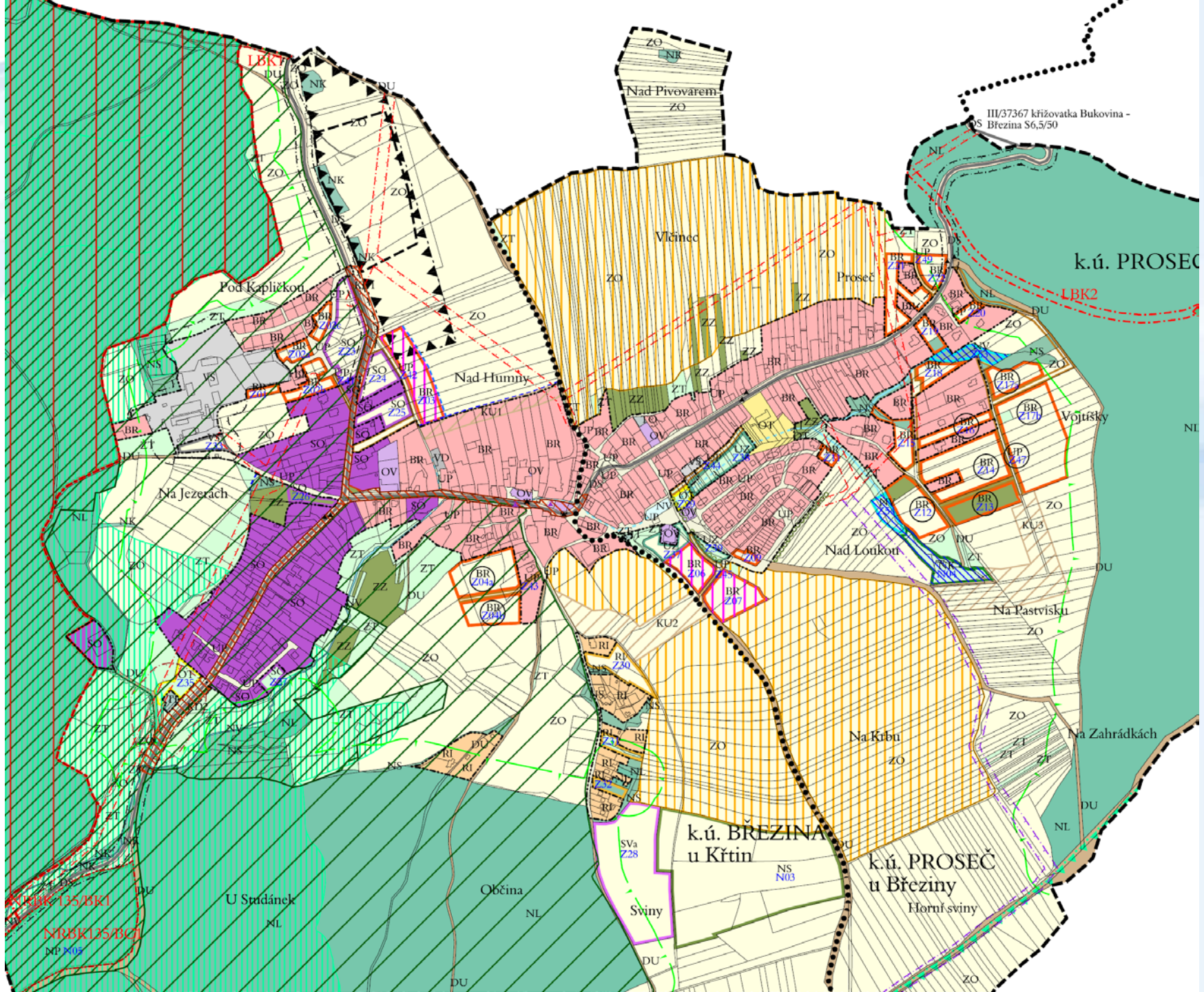
ČÁST TŘETÍ
ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ

HLAVA I
CÍLE A ÚKOLY ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ

§ 18 Cíle územního plánování

(1) Cílem územního plánování je vytvářet předpoklady pro výstavbu a pro udržitelný rozvoj území, spočívající ve vyváženém vztahu podmínek pro **příznivé životní prostředí**, pro **hospodářský rozvoj** a pro **soudržnost společenství obyvatel území** a který uspokojuje potřeby současné generace, aniž by ohrožoval podmínky života **generací budoucích**.

3) Princip předběžné opatrnosti

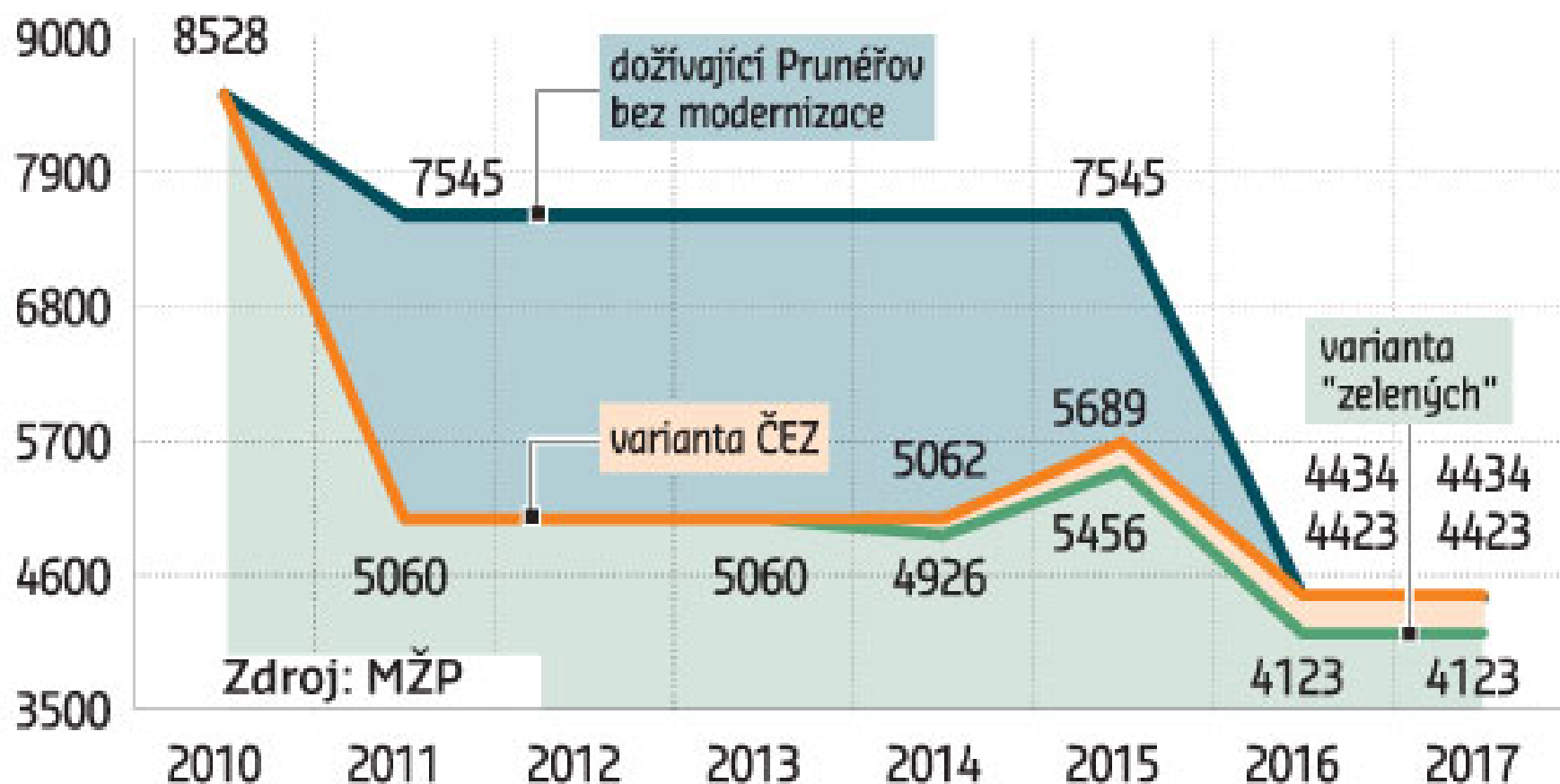
- vychází ze zásady, že opatrnost je nutno zachovávat i v případech, kdy **není jistota, jak rychle k nežádoucím jevům dojde**, či jestli k nim vůbec dojde
- v případě vědecké nejistoty se tak předpokládá použití **vhodných hodnotících postupů a preventivních opatření**
- Např. zabezpečení ochrany životního prostředí formou udržitelného využívání zdrojů je založeno na zkvalitňování znalostí o vzájemném působení biosféry, ekosystémů a lidských činností. Tyto znalosti jsou získávány zejména pomocí **podpory vědy a výzkumu**.
- Základnu principu předběžné opatrnosti tvoří **nejlepší dostupné znalosti a technologie (BAT)**

(viz následující přednáška *Princip předběžné opatrnosti*)

Tři varianty v Pruněřově

(srovnání emisí v tisících tun CO₂ za rok)

Pozn: Zdroj bez modernizace by od roku 2016 šel do útlumu.

4) Princip generační a mezigenerační odpovědnosti

- podněcuje současnou generaci k zachování a předání základních přírodních, kulturních a civilizačních hodnot budoucím generacím
- podporuje dialog mezi generacemi, usnadňuje vzájemné porozumění členů společnosti a jejich efektivní zapojení do budování otevřené společnosti.

23. 7. 2009 | poslední aktualizace: 23. 7. 2009 11:47

PLUS 50: šance pro starší ročníky na trhu práce

Obtížnou pozici lidí starších padesáti let na pracovním trhu potvrzují i statistiky. Zatímco v září minulého roku hledalo v Česku práci 92 880 lidí nad padesát let, v prosinci stoupl jejich počet na 103 063 a nyní jich je téměř 120 000. Tato vzrůstající tendence, vyhrocená krizí, je patrná v celé EU. Občanské sdružení Plus 50 chce v pracovním uplatnění starších ročníků pomáhat.

Čtěte více o: [trh práce](#)

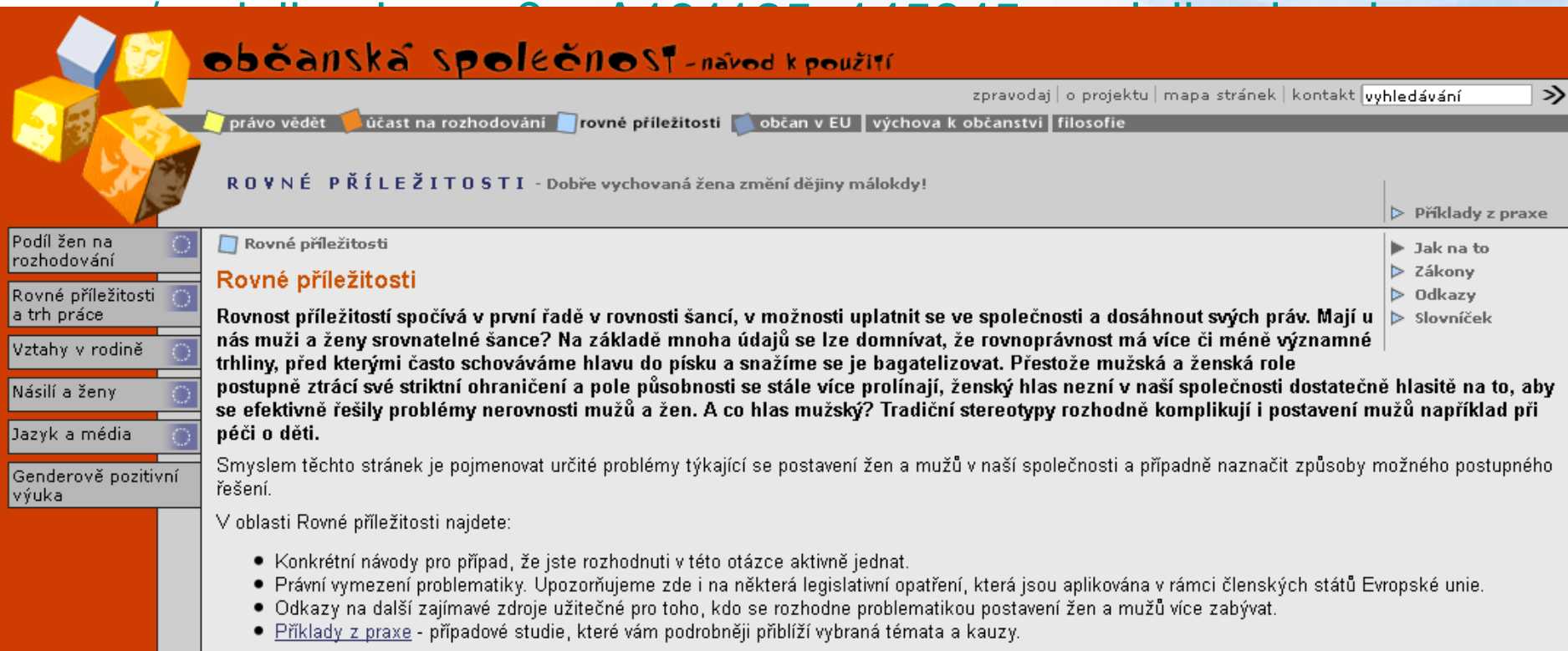

Centrum pro výzkum
toxických látek
v prostředí

Článek

5) Princip rovných příležitostí

- slouží k dosažení cíle **sociální spravedlnosti a soudržnosti** a zakládá se na podpoře sociálního začlenění (tj. potírání případů sociální exkluze), dodržování základních lidských práv a **zachování kulturní rozmanitosti**
- <http://finance.idnes.cz/prumerne-platy-muzu-a-zen-v-zavislosti-na-vzdelani-f8b->

The screenshot shows the website 'občanská společnost' with a navigation bar containing 'právo vědět', 'účast na rozhodování', 'rovné příležitosti', 'občan v EU', 'výchova k občanství', and 'filosofie'. The main heading is 'ROVNÉ PŘÍLEŽITOSTI - Dobře vychovaná žena změní dějiny málokdy!'. A sidebar on the left lists topics like 'Podíl žen na rozhodování', 'Rovné příležitosti a trh práce', 'Vztahy v rodině', 'Násilí a ženy', 'Jazyk a média', and 'Genderově pozitivní výuka'. The main content area is titled 'Rovné příležitosti' and contains a paragraph about equality of opportunities, followed by a list of bullet points: 'Konkrétní návody pro případ, že jste rozhodnuti v této otázce aktivně jednat.', 'Právní vymezení problematiky. Upozorňujeme zde i na některá legislativní opatření, která jsou aplikována v rámci členských států Evropské unie.', 'Odkazy na další zajímavé zdroje užitečné pro toho, kdo se rozhodne problematikou postavení žen a mužů více zabývat.', and 'Příklady z praxe - případové studie, které vám podrobněji přiblíží vybraná témata a kauzy.'

6) Princip partnerství

- vztahy mezi environmentálními, ekonomickými a sociálními subjekty musí být budovány na **bázi partnerství, a nikoli konfrontace**
- záměry TUR, včetně změny vzorců výroby a spotřeby, nelze realizovat bez **kooperačních a koordinačních aktivit** mezi veřejným sektorem, podnikatelskou sférou, nevládními institucemi, obyvatelstvem, ale i zahraničními subjekty – viz přednáška *udržitelná výroba a spotřeba*
- k úspěšné reakci na výzvy TUR patří zesílená **transparentnost a odpovědnost** všech zainteresovaných subjektů

Ekolog a poradce ministra: Kdyby úředníci dělali, co mají, D8 již mohla stát

ON-LINE Na dotazy čtenářů právě odpovídá Miroslav Patrik, šéf hnutí Děti Země, který je nově poradcem ministra dopravy Bárty.

Čtěte více o: [doprava a logistika](#) | [Bárta Vít](#) | [on-line rozhovor](#)

7) Princip mezinárodní odpovědnosti

- uplatňován prostřednictvím **rozvojové spolupráce**, dodržováním přijatých závazků vyplývajících z mezinárodních dohod, úmluv a **členství v organizacích OSN či OECD**
- při sdílení globální a regionální zodpovědnosti z pozice **hospodářsky vyspělé země** je ovšem třeba respektovat zvláštní podmínky a **specifické zájmy ČR a EU**

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

aktuálně
zahraniční vztahy
události a média
ekonomika
cestujeme
vstup a pobyt
o ministerstvu

[MZV](#) > [Zahraniční vztahy](#) > Zahraniční rozvojová...

Zahraniční rozvojová spolupráce

04.01.2007 / 13:39

Česká republika projevuje solidaritu s lidmi v málo rozvinutých zemích a cítí svůj díl zodpovědnosti na řešení globálních problémů, které do značné míry souvisejí s chudobou. Zahraniční rozvojová spolupráce (ZRS) je plnohodnotnou součástí zahraniční politiky ČR a přispívá k naplňování jejích cílů.

Strategickým cílem české rozvojové politiky je odstraňování chudoby a podpora bezpečnosti a prosperity prostřednictvím efektivního partnerství, které umožní chudým a málo rozvinutým zemím realizovat jejich rozvojové

8) Princip rozmanitosti

- je předpokladem UR nejen v přírodě, ale v celé společnosti, se zvláštním zřetelem na **různorodost kultury**
- rozmanitost podporuje rozvoj zdravé společnosti, volného trhu myšlenek, otevřenost demokratických procesů i občanskou participaci na veřejném životě

„Kulturní rozdíly mají i výhody“

IMPLEMENTACE SRUR ČR

- hlavní roli při směřování státu k TUR má **Vláda ČR**, která určí metody prosazování SRUR do praxe
- odpovědnost ale leží na **všech občanech ČR**
- hlavní „hybnou silou“ implementace SRUR ČR jsou jednotlivé **resorty a samospráva na úrovni krajů a obcí**
- principy TUR by měly být zohledňován v rámci **všech plánovacích a rozhodovacích procesů v ČR**

Jednotlivé resorty, kraje, města a obce

- by měly:

1. **respektovat priority a cíle SRUR ČR** v příslušných resortních, krajských a místních strategických dokumentů (nově vznikajících či aktualizovaných)
2. provádět v rámci přípravy strategických dokumentů (tj. závazných vládních dokumentů, resortních, krajských a místních programů a plánů apod.) **hodnocení jejich souladu s prioritami a cíli SRUR ČR**

Strategická vize udržitelného rozvoje ČR

Prioritní osa 1:
**Společnost, člověk
a zdraví**

Priorita 1.1:
Zlepšování podmínek pro
zdravý život

Priorita 1.2:
Zlepšování životního stylu
a zdravotního stavu
populace

Priorita 1.3:
Přizpůsobit politiky a služby
demografickému vývoji
a podpořit mezigenerační
a rodinnou soudržnost

Prioritní osa 2:
Ekonomika a inovace

Priorita 2.1:
Podpora dynamiky národní
ekonomiky a posilování
konkurenceschopnosti
(průmyslu a podnikání,
zemědělství, služeb)

Priorita 2.2:
Zajištění energetické
bezpečnosti státu
a zvyšování energetické
a surovinové efektivity
hospodářství

Priorita 2.3:
Rozvoj lidských zdrojů,
podpora vzdělávání, vědy
a výzkumu

Prioritní osa 3:
Rozvoj území

Priorita 3.1:
Upevňování územní
soudržnosti

Priorita 3.2:
Zvyšování kvality života
obyvatel území

Priorita 3.3:
Účinněji prosazovat
strategické územní
plánování

Prioritní osa 4:
**Krajina, ekosystémy
a biodiverzita**

Priorita 4.1:
Ochrana krajiny jako
předpoklad pro ochranu
druhové diverzity

Priorita 4.2:
Odpovědné hospodaření
v zemědělství a lesnictví

Priorita 4.3:
Adaptace na změny klimatu

Prioritní osa 5:
**Stabilní a bezpečná
společnost**

Priorita 5.1:
Posilování sociální stability
a soudržnosti

Priorita 5.2:
Efektivní stát, kvalitní
veřejná správa a rozvoj
občanského sektoru

Priorita 5.3:
Zvyšování připravenosti ke
zvládání dopadů globálních
a jiných bezpečnostních
hrozeb a rizik a posilování
mezinárodních vztahů.

PO1– Společnost, člověk a zdraví

- řeší problematiku podmínek pro **zdravý život** člověka, vytváření **harmonické společnosti**, a **demografickému vývoji**
- důraz kladen na **mezigenerační** a **rodinnou soudržnost**

PO2 – Ekonomika a inovace

- vymezuje základní strategický rámec pro rozvoj **ekonomiky** jako neoddělitelného pilíře **udržitelného rozvoje ČR**, s důrazem na **stabilní růst znalostní a post-industriální ekonomiky** snižující **energ. a mater. náročnost hospodářství**

PO3 – Rozvoj území

- vychází z faktu, že rozvoj je realizován v určitém území
- klíčovým prvkem pro **udržitelný rozvoj v území** je **odpovědný přístup k územnímu plánování**

PO4 – Krajina, ekosystémy a biodiverzita

- soustřeďuje se na **péči o krajinu** jako základního předpokladu pro ochranu druhové biodiverzity
- dotýká se nejen odpovědného **hospodaření v zemědělství a lesnictví**, ale i otázek **adaptace na změny klimatu**

PO5 – Stabilní a bezpečná společnost

- nastiňuje **základní principy efektivního fungování státu**, veřejné správy a rozvoje občanského sektoru
- neopomíjí ani připravenost na bezpečnostní hrozby, včetně klimatické změny a **posilování mezinárodních vazeb**

Každá prioritní osa je charakterizovaná sadou indikátorů

- odpovídají na otázku, zda se daří či nedaří vizi udržitelného rozvoje naplňovat
- viz kapitola *Indikátory TUR*

Rada vlády pro UR - RVUR

- poradní, iniciační a koordinační orgán vlády ČR pro oblast udržitelného rozvoje a strategického řízení
- předsedou RVUR je předseda vlády ČR
- výkonný místopředseda je ministr životního prostředí,
- místopředsedy jsou ministr PaO a ministr PaSV

Rada při své činnosti:

- navrhuje opatření ke sladění **dlouhodobých záměrů a cílů se střednědobými a krátkodobými** v souladu s principy UR
- sleduje a vyhodnocuje **globální jevy a rozvojové příležitosti**

Členové RVUR

